

38. Надомни преводачи

Голяма част от преводачите, които не ходят на някаква работа, напълно естествено, работят в дома си. Най-вероятно много малка част от тях са регистрирани на свободна практика. Някои от надомните преводачи са си регистрирали фирми, а други просто превеждат само „за“ агенции и не са се регистрирали никъде, без да споменаваме „регистрацията“ им във Външно, под формата на име от списъка на една или повече агенции за преводи.

Повечето надомни преводачи работят „за“ или „към“ агенции за преводи, като залагат имената и подписите си срещу обещания за работа. Понеже, както на всички е известно, няма агенция (с малки изключения), която да наема преводачи на трудов договор с осигуровки и отпуски, надомните преводачи са лъгани или се самозалъгват, че са „наети“ от агенциите, че агенциите са техни „работодатели“, дори, едва ли не, техни благодетели, защото им осигурявали били работа!

Въпросът за осигуряването на работата и това кой е възложителят, вече съм го разглеждал в предишните глави, но и тук ще спомена, че агенциите не осигуряват работа на преводачите, както и че те не са работодатели на преводачите. Агенциите са просто посредници, чиято основна дейност е посредническа, а не преводаческа. Те обаче лъжат клиентите,

че сами извършват преводите, със собствени ресурси, т. е. личен състав от назначени на трудов договор преводачи. Ако само заставаха между преводачите и клиентите с обещание да свържат двете страни срещу комисионна, щеше да е обикновено посредничество, но те не позволяват достъп до преводачите, крият имената им, ограбват труда им и си приписват заслугите по извършване на преводите. Агенциите строго следят никой да не научи кои са преводачите „им“ по напълно разбираеми причини. „Техните“ преводачи нито са висококвалифицирани, нито опитни.

Никой от споменаваните досега типове преводачи, с изключение на наистина назначените на трудов договор в някои агенции за преводи, не е в трудови отношения с агенциите, а онези преводачи, които имат някакъв „граждански“ договор (погрешно смятан за трудов, но всъщност наистина е прикрит трудов), най-вероятно са сравнително малко на брой. Т. е. преобладаващото мнозинство от преводачите, фигуриращи като имена в списъците на агенциите за преводи, не са обвързани по никакъв начин с агенциите, освен чрез наркотичната зависимост от очакваната от агенциите „работата“.

Тези работозависими преводачи, както и всички зависими от нещо лица, са най-лесно манипулируемите „работници“ на света. Съвсем ясно е, че човек, който е лишен от защитата на кодекса на труда, трудовото зако-

нодателство изобщо, конституцията и хуманното общество, лесно може да стане зависим от голите обещания на лъжероботодатели, каквито са агенциите за преводи.

Опитите на управниците да накарат фирми от сорта на агенциите да наемат на временен трудов договор хората, за които досега не са плащали осигуровки и данъци, може би ще се окажат фойерверки, защото изобретателните агенции ще му намерят колая. Те и сега имат сигурна вратичка – ако преводачът няма регистрирана фирма, агенциите ще го принудят да си регистрира и след това да им издава фактури за получените хонорари, за да не каже някой, че използват прикрити трудови договори. Този подход се използва от доста години. Само че има един малък недостатък.

Агенциите и всички останали фирми за преводи са конкуренти на хоризонтално ниво, тъй като тяхната вписана в търговския регистър основна дейност е една и съща – преводаческа, независимо, дали имат вписани още 10, 15 или 1000 дейности. Друг въпрос е, че агенциите не извършват основната си дейност, защото реално нямат ресурси за това.

И така, стотици конкуренти използват взаимно услугите си. Едни агенции предлагат услуги на други агенции. „Техните“ надомни преводачи също могат да бъдат фирми с преводаческа дейност. Тези кръстосани услуги превръщат отношенията между агенциите и фирмите за преводи в едно огромно нерегистри-

рано обединение от фирми с еднаква дейност.

Няма сила, която да накара агенциите, сгущени под топлото крило на Външно, да излязат на светло и да назначат преводачите от списъците си на трудов договор или да признаят, че са посредници и да започнат да свързват клиентите с преводачите.

Затова самото съществуване на агенциите от сегашния тип, които лъжат клиентите, че извършват преводите им със собствени ресурси, ще остане като сериозна пречка пред свободната конкуренция в преводаческия бизнес.

А докато управниците негласно признават върховенството на „правилника“ в уреждането на преводаческия бизнес, нещата трудно ще се оправят. С подкрепата на властта и „правилника“ агенциите поддържат високото си самочувствие на „лицензирани“, едва ли не богоизбрани. Прилагането на незаконния „правилник“ ги насърчава да не спазват останалите закони. Пък и примерът на управниците е ярък и „достоеен“ за подражание. Те имитират промени и обещаваат уреждане на преводаческата дейност, като години наред умуват в разни „работни групи“ и комисии.

А пък докато управниците се наумуват, надомните преводачи ще си останат зависими от обещанията на агенциите и трудовият им стаж ще е замръзнал на нивото от преди години, защото никой не ги е осигурявал.